

H O T Ă R Î R E

17 decembrie 2012

mun. Chișinău

Colegiul Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Constantin Gurschi
Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Nicolae Gordilă
Svetlana Novac
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Ghenadie Nicolaev
Nicolae Clima

asistent judiciar

Natalia Patrașcu

examinînd în ședință publică cererea de chemare în judecată a lui Nina Cernat împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 741/36 din 20 noiembrie 2012 „Cu privire la transferul judecătorilor Curții Supreme de Justiție în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești”, în ceea ce privește inițierea procedurii de transfer, precum și propunerea transferului judecătorului Nina Cernat de la Curtea Supremă de Justiție către curțile de apel sau judecătorii,

c o n s t a t ă

La 04 decembrie 2012, Nina Cernat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 741/36 din 20 noiembrie 2012 „Cu privire la transferul judecătorilor Curții Supreme de Justiție în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești”, în ceea ce privește inițierea procedurii de transfer, precum și propunerea transferului judecătorului Nina Cernat de la Curtea Supremă de Justiție către curțile de apel sau judecătorii.

În motivarea acțiunii reclamanta, invocă că, în 1990, a fost aleasă în funcția de judecător la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău.

În anul 1996 a fost numită judecător al Tribunalului circumscripția Chișinău, unde a activat pînă în anul 2002.

La sfîrșitul anului 2002, a fost transferată în calitate de judecător în Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel RM unde a activat cîteva luni,

după ce, prin decretul Președintelui RM a fost numită în funcția de vice-președinte al Tribunalului mun.Chișinău, președinte al Colegiului civil și de contencios administrativ în această funcție, activînd pînă în iunie 2003, după ce, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărîrea Parlamentului RM, a fost numită în calitate de judecător la Curtea Supremă de Justiție.

Din anul 2003 pînă în luna iunie 2008, a activat în calitate de judecător și vice-președinte al Colegiului economic al CSJ.

În luna iunie 2008, prin hotărîrea Parlamentului RM a fost numită în funcția de președinte al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție pentru un termen de 4 ani, activînd în această funcție pînă în luna iunie 2012.

Din luna iunie 2012 pînă în prezent a activat în calitate de judecător în Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.

La 05 iulie 2012, Parlamentul RM a adoptat Legea nr. 153, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial nr. 185 din 31 august 2012. Prin această lege a fost redus numărul de posturi de judecător la Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art. VIII alin. (5) și alin. (6) din Legea nr. 153 din 05 iulie 2012, Consiliul Superior al Magistraturii a fost împuternicit, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii, să examineze și să propună distribuirea a 16 posturi de judecători ai Curții Supreme de Justiție către alte instanțe judecătorești.

De asemenea, s-a stabilit că, judecătorilor Curții Supreme de Justiție le va fi propus transferul, cu consimțămîntul lor, în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești în modul stabilit de lege și conform criteriilor aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii, cu păstrarea salariului de judecător al Curții Supreme de Justiție pînă la atingerea plafonului de vîrstă și cu menținerea garanțiilor sociale stabilite anterior.

Prin hotărîrea din 16 octombrie 2012, Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat Regulamentul privind criteriile și procedura transferului judecătorilor în cazul redistribuirii posturilor de judecător, reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești. La fel, CSM a hotărît să realizeze procedura de reorganizare a Curții Supreme de Justiție pînă la data de 30 octombrie 2012.

În punctul 9 din Regulamentul aprobat, au fost stabilite criteriile, drept bază pentru luarea deciziilor CSM cu privire la transfer - eficiența activității, calitatea activității, integritatea, formarea profesională continuă.

Astfel, prin hotărîrea nr. 741/36 din 20 noiembrie 2012 a Consiliului Superior al Magistraturii „Cu privire la transferul judecătorilor Curții Supreme de Justiție în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești”, s-a hotărît de a iniția procedura de transfer a 8 posturi de judecător de la Curtea Supremă de Justiție către curțile de apel sau judecătorii și să propună judecătorilor Curții Supreme de Justiție, inclusiv și reclamantei Nina Cernat transferul către curțile de apel sau judecătorii.

Reclamanta Nina Cernat consideră că hotărîrea nr. 741/36 din 20 noiembrie 2012 a Consiliului Superior al Magistraturii „Cu privire la transferul judecătorilor Curții Supreme de Justiție în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești” este una absolut arbitrară, vădit neîntemeiată și categoric ilegală, fiind adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

În drept, reclamanta indică prevederile art. 4, 20 ale Constituției Republicii Moldova, art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 6 §1 și art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 14 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544-XIII din 20 iulie 1995, art. 25 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (în redacția Legii nr.153 din 05.07.2012, publicată în M.O, nr.185 din 31 august 2012, în vigoare de la data publicării), art.1, 10, 16, 24 și 26 ale Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000.

Reclamanta susține că, motivele de drept sus-citate, garantează pentru persoanele interesate un drept de a contesta actele Consiliului Superior al Magistraturii, emise în exercitarea atribuțiilor oficiale ale acestui organ, atât sub aspectul legalității procedurale, cât și în ceea ce privește temeinicia și legalitatea materială ale acestora.

Astfel, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 741/36 din 20 noiembrie 2012, prin care s-a dispus inițierea procedurii de transfer și s-a propus magistraților Curții Supreme de Justiție, selectați potrivit criteriilor stabilite de Consiliul Superior al Magistraturii, să accepte transferul în instanțele ierarhic inferioare sau să depună cererea de demisie din funcția de judecător, a fost adoptată prin aplicarea unor norme neconstituționale și încalcă inamovibilitatea magistratului, drept prevăzut cu titlu de principiu fundamental, consacrat în art. 116 din Constituția RM și în art. 18 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

S-a mai invocat că, art. VIII (6) al Legii nr. 153 din 05.07.2012, în partea în care, competența de stabilire a criteriilor transferului judecătorilor de la instanța supremă la instanțele ierarhic inferioare a fost delegată Consiliului Superior al Magistraturii, care nu are atribuții de a elabora și adopta legi, este categoric contrară art. 7, art. 60 alin. (1) și 72 alin. (3) lit. e) din Legea Supremă, garanțiilor de inamovibilitate a judecătorului, stabilite în art. 116 alin. (1) din Constituția RM și reprezintă o ingerință disproporționată și inadmisibilă în exercițiul independenței și inamovibilității judecătorilor, în general, inclusiv a magistraților de la Curtea Supremă de Justiție.

Mai mult ca atât, în procedura de adoptare/emitere a hotărârii CSM nr.741/36 din 20 noiembrie 2012, au fost admise următoarele încălcări:

- în ședința CSM nu a fost invitat nici unul dintre judecătorii Curții Supreme de Justiție, în a căror privință a fost inițiată procedura de transfer în instanțele ierarhic inferioare, astfel încât magistraților nu li s-a acordat dreptul de a recuza membrii Consiliului în cazul întrunirii împrejurărilor prevăzute prin lege, de a face cunoștință cu materialele ce urmau a fi puse la baza emiterii hotărârii, de a oferi explicații, a face obiecții și de a prezenta probe;

- hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii s-a bazat doar pe informația verbală a președintelui CSJ, căci, nu s-au întocmit informații scrise cu privire la activitatea magistraților propuși spre transfer;

- pentru transferul judecătorilor, nu s-a cerut și nu a existat recomandarea colegiului pentru selecția și cariera judecătorului, de altfel, neînființat la momentul emiterii hotărârii contestate;

- CSM și-a încălcat obligația de motivare a hotărîrii contestate.

De asemenea, se susține că transferul judecătorului într-o instanță ierarhic inferioară, spre deosebire de situația transferului într-o instanță judecătorească ierarhic superioară, poate fi apreciată drept o măsură de sancționare pentru activitate inefficientă și necorespondere a criteriilor stabilite, în general.

Prin urmare, reclamanta consideră că hotărîrea contestată nu conține temeiurile de fapt și de drept ale inițierii procedurii de transfer anume în privința celor șapte magistrați indicați în actul CSM, or, această hotărîre nu realizează în concret o descriere a motivelor, care să justifice concluziile privind neîncadrarea judecătorilor vizați în criteriile stabilite de CSM. Simpla referire asupra necorespunderii magistraților criteriilor enunțate nu este de natură să suplinească cerința legii privind motivarea hotărîrii.

Reclamanta solicită anularea ca total ilegală a hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 741/36 din 20 noiembrie 2012 „Cu privire la transferul judecătorilor Curții Supreme de Justiție în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești”, în ceea ce privește inițierea procedurii de transfer, precum și propunerea transferului judecătorului Nina Cernat de la Curtea Supremă de Justiție către curțile de apel sau judecătorii.

Ulterior, la 12 decembrie 2012, reclamanta Nina Cernat a depus o cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată, invocînd că este necesar de adăugat că este în afara oricărui raționament legal, teza modelată potrivit căreia, un act juridic, cu consecințe serioase asupra unui număr nedeterminat de persoane, care afectează grav drepturile acestora, precum este hotărîrea CSM, poate fi supus controlului judiciar doar la capitolul prezenței cvorumului și numărului de voturi acumulate, iar art. 25 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în redacția Legii nr.153 din 05.07.12, care a limitat dreptul magistraților de acces la justiție, instituind un drept de atac doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare a hotărîrii CSM, contravine principiilor stabilite în jurisprudența CEDO.

Reclamanta, Nina Cernat, în ședința instanței de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințată prin corespondența internă a Curții Supreme de Justiție, în aceeași recipisă solicitînd examinarea pricinei în lipsa sa.

Reprezentantul reclamatului, Consiliul Superior al Magistraturii - Valeriu Catan, în ședința instanței de judecată a cerut respingerea acțiunii, considerînd că hotărîrea contestată este întemeiată și legală, deoarece a fost emisă în conformitate cu prevederile legale ale legislației în vigoare.

Audiînd reprezentantul reclamatului, studiînd materialele dosarului, instanța de judecată consideră acțiunea neîntemeiată și care urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Pe data de 05 iulie 2012, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 153 prin care au fost modificate și completate un șir de legi ce se referă la organizarea și activitatea instanțelor judecătorești, inclusiv Legea nr.514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul

judecătorului, Legea nr.947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Conform art. 21 al Legii privind organizarea judecătorească nr.514-XII din 6 iulie 1995, în redacția Legii nr.153 din 5 iulie 2012, care a intrat în vigoare la 01 ianuarie 2013, s-a stabilit un număr de 504 de posturi de judecător pentru toate instanțele judecătorești din R. Moldova, inclusiv 33 de posturi de judecători pentru Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit art. VIII alin. (5), (6) din Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 153, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Consiliul Superior al Magistraturii va examina și va propune distribuirea a 16 posturi de judecători ai Curții Supreme de Justiție către alte instanțe judecătorești.

Judecătorilor Curții Supreme de Justiție le va fi propus transferul, cu consimțământul lor, în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești în modul stabilit de lege și conform criteriilor aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii, cu păstrarea salariului de judecător al Curții Supreme de Justiție până la atingerea plafonului de vîrstă și cu menținerea garanțiilor sociale stabilite anterior.

În scopul implementării prevederilor art. 21 din Legea nr.514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, art. 20 alin. (5) al Legii nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și art. VIII alin. (5), (6) din Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 153 din 05.07.2012, prin hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 644/31 din 16.10.2012 a fost aprobat Regulamentul privind criteriile și procedura transferului judecătorilor în cazul redistribuirii posturilor de judecător, reorganizării sau dizolvării instanțelor judecătorești, prin care au fost stabilite criteriile de selectare, în special, potrivit p. 9 din Regulament, Consiliul Superior al Magistraturii va decide asupra transferului, ținînd cont de criteriile aprobate.

Conform art. 4 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr.947-XIII din 19 iulie 1996, întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe referitoare la cariera judecătorilor, și anume, face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, respectiv, Parlamentului de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești.

Conform art. 20 alin.(5) al Legii cu privire la statutul judecătorului nr.544-XIII din 20 iulie 1995, în cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești, judecătorul este transferat, cu consimțământul lui, în temeiul legii, la altă instanță judecătorească. Dacă refuză transferul la altă instanță, judecătorul are dreptul la demisie în condițiile art.26.

În ședința de judecată s-a constatat că prin hotărîrea nr. 741/36 din 20 noiembrie 2012, a Consiliul Superior al Magistraturii „Cu privire la transferul judecătorilor Curții Supreme de Justiție în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești”, s-a hotărît de a iniția procedura de transfer a 8 posturi de judecător de la Curtea Supremă de Justiție către curțile de apel sau judecătorii și să

propună judecătorilor Curții Supreme de Justiție, inclusiv și Ninei Cernat transferul către curțile de apel sau judecătorii.

Astfel, hotărârea nr. 741/36 din 20 noiembrie 2012 a Consiliului Superior al Magistraturii „Cu privire la transferul judecătorilor Curții Supreme de Justiție în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești” a fost emisă în baza modificărilor efectuate prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 153 din 05 iulie 2012 în Legea privind organizarea judecătorească nr.514-XII din 6 iulie 1995 și în alte legi.

La fel, conform art. 25 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr.947-XIII din 19 iulie 1996, în redacția Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 153 din 05 iulie 2012, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate, la Curtea Supremă de Justiție, de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la data comunicării, doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare. Contestațiile se examinează de un complet format din 9 judecători.

Astfel, prin modificările nominalizate, legislatorul a stabilit competența instanței judecătorești de a verifica doar procedura de emitere/adoptare a hotărârii.

Etapă adoptării sau emiterii hotărârilor de către Consiliul Superior al Magistraturii reprezintă momentul în care voința se manifestă în scopul producerii efectelor juridice.

Ea se realizează prin adoptarea sau emiterea hotărârii în cadrul ședinței deliberative, prin mecanismul votului.

Etapă adoptării sau emiterii hotărârii de către Consiliul Superior al Magistraturii este guvernată de importante formalități procedurale cum ar fi cvorumul, dezbaterile, deliberarea și votarea.

Procedura adoptării hotărârii este prevăzută de art. 24 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii care declară, că Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut de art. 19 alin. (4) al legii menționate.

Votarea se efectuează în lipsa persoanei al cărei caz este examinat și în lipsa celorlalți invitați.

Careva temei prevăzut de art. 24 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, reclamanta nu invocă, însă alte temeiuri invocate de către reclamantă nu vor fi supuse verificării din motiv că nu intră în competența Colegiului Curții Supreme de Justiție.

Astfel, colegiul Curții Supreme de Justiție constată că la emiterea / adoptarea hotărârii contestate, Consiliul Superior al Magistraturii nu a comis careva încălcări de procedură, din aceste considerente cererea reclamantei va fi respinsă ca neîntemeiată.

Mai mult ca atât, conform jurisprudenței CEDO în cazul Vilho Eskelinen and Others vs. Finlanda, unii funcționari publici sau persoane asimilate lor nu beneficiază de protecția art. 6 al Convenției.

Conform acestei hotărâri (p.62), aplicabilitatea art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului este, în cazul înalților demnitari, după cum sunt judecătorii Curții Supreme de Justiție, nulă sau, la dorința legislatorului național, extrem de redusă.

Legiuitorul, conform prevederilor legale enunțate, a redus aplicabilitatea acestui articol la aspectul procedural.

Reclamanta face parte din categoria persoanelor care nu se pot baza pe garanțiile prevăzute de art. 6 CEDO, iar măsura aplicată prin actul administrativ contestat nu constituie o sancțiune, dar acțiuni de implementare a reformei în domeniul justiției, în speță, de reorganizare a numărului de judecători în Curtea Supremă de Justiție, iar legea internă exclude în mod cert controlul judiciar al actului ce se referă la fondul lui.

Cu atât mai mult că, după cum s-a menționat mai sus, din însăși textul legii rezultă că judecătorilor Curții Supreme de Justiție, cărora le va fi propus transferul, li se păstrează salariul de judecător al Curții Supreme de Justiție până la atingerea plafonului de vîrstă și cu menținerea garanțiilor sociale stabilite anterior.

Prin urmare, Colegiul Curții Supreme de Justiție, în temeiul celor expuse, se limitează, la examinarea cazului, la aplicarea legii în sensul prevăzut și doar în ceea ce se referă la respectarea procedurii, de aceea în consecință, se determină la necesitatea respingerii cererii depuse ca neîntemeiate.

În conformitate cu art. 25 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, art. 241 Cod de procedură civilă, Colegiul Curții Supreme de Justiție

H o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată a lui Nina Cernat împotriva hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr.741/36 din 20 noiembrie 2012, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Judecătorul

Judecătorii

Constantin Gurschi

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat

Nicolae Gordilă

Svetlana Novac

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Clima